

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
නීති පියාය

නීතිවේදී උපාධි පරික්ෂණය, දෙවන වසර - 2019

සාධාරණත්වය සහ හාර නීතිය

(පැ තුනයි)

මුළු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 07

මිනුම ප්‍රශ්න හතුරකට (04) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(නොපැහැදිලි අත්අකුරු සඳහා ලකුණු අඩු කෙරේ.)

1. 'විටෙක, සාධාරණත්වයේ ආර්ථ සාධාරණත්ව අධිකරණපාත්‍රතාවයෙහි පදනම ගෙවෙනු ඇති මෙම මතය බැහැර කර, රිති එවිකාර්පිතයෙන් ගෙවෙන යෙදීම සලකා බලනු වෙනුව්ව, සාධාරණත්වයේ ආර්ථ, යමෙකු ප්‍රශ්නවලට සාධාරණය පිළියම් සෙවීමට උත්සාහ කිරීමේදී ගත යුතු ප්‍රවේශවලට දරුණු ගෙවෙන ගෙවෙන දැන් සලකනු ලැබේ.'
උත්ත ප්‍රකාශය අවම වශයෙන් සාධාරණත්වයේ ආර්ථ තුනක් (03) ඇයුරින් විවේචනාන්මකට අගයන්න. ඔබගේ පිළිතුර අදාළ අධිකාරීන් සමඟින් තහවුරු කරන්න.

2. සාධාරණත්වය තුළ පහත තත්ත්වයන්හිදී එලෙසම ඉවු කිරීමේ නියෝග (specific performance) ලබා දිය හැකි දැයු උපදෙස් දෙන්න.
 - අ) කුමාර, සේනකගෙන් වියේ මහන මැෂිමක් මිලයට ගැනීම සඳහා ගිවිසුමකට එළඹුණේය. මෙම වර්ගයේ වියේ මහන මැෂින් නිෂ්පාදනය කරන එකම තැනැත්තා වූ සේනක, අවසාන මොහොන් දී මැෂිම ගෙනැවීන් හාරදීම ප්‍රතික්ෂේප කළේය.
 - ඇ) ගිතා, 'සිංගරස් සිංහා සමාගම' සමඟ මාස තුනකට ගිවිසුමකට එළඹුණාය. ගිවිසුමට අනුව, ගිතා, ගායනය කළ යුතුව තිබුණේ සිංගරස් සිංහා සමාගම විසින් සංවිධානය කළ සංදර්ජනවල පමණි. ඒ අනුව ඇය සංදර්ජන දෙකක ගායනා ඉදිරිපත් කළාය. ගිතා, සුපර සිංගරස් සමාගම මහින් සංවිධානය කළ සංදර්ජනයක ඉදිරිපත්කිරීමක් සිදු කිරීමට තිබු බව සිංගරස් සිංහා සමාගම සොයා ගන්නේය.

ආ) නීත්, පුරෝගාමී ඉඩම් විකුණුම් සමාගමක් වන ජ්‍යීම් ලැන්ඩ් වෙත ගියේය. සමාගම සතුව විකිණීම සඳහා ‘දදයවාස’ නම ඉඩමක් විය. ජ්‍යීම් ලැන්ඩ් සමාගමේ කළමනාකාරවරයා වන පුරෝග්, නීත්ට ඉඩමේ ණයාරුපයක් පෙන්වියේය. ඉඩම් උතුරු කොනේ පිහිටා තිබූ මධුවක් විය. එය දේපලෙහි කොටසක් වන බව නීත් උපක්ෂේපනය කළේය. නමුත් ඔහු කිහිදු පැහැදිලිකිරීමක් ඉල්ලා සිටියේ නැත. ඒ මෙහොතේ දී නීත් එම ඉඩම මිලදී නොගත්ත ද, නීත් සහ ජ්‍යීම් ලැන්ඩ් සමාගම පසුව මිලදී ගැනීමේ ගිරිපූමකට එළඹුණි. ජ්‍යීම් ලැන්ඩ් සමාගම, නීත්ට ඉඩම බැලීම පිණිස පැමිණෙන ලෙස කිරීය. නමුත්, නීත් එසේ කිරීමට අයමත් විය. විකුණුම් මිල ගෙවීමට ප්‍රථමයෙන් උතුරු කොනේ පිහිටි මධුව දදයවාස හි කොටසක් නොවන බව නීත් සොයා ගත් අතර ඔහු විකුණුම් මිල ගෙවීම ප්‍රකික්ෂේප කළේය. ජ්‍යීම් ලැන්ඩ් සමාගම මූලදී නීත්ට දේපලේ සීමාවන් නිවැරදිව සඳහන් කර තිබුණි. ජ්‍යීම් ලැන්ඩ් සමාගම, නීත්ට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සපයා නොතිබුණේ නම ඔබගේ පිළිතුර වෙනස් වන්නේ ද යන්න ද ඔබ විසින් සලකා බැලිය යුතුය.

3. ‘ප්‍රකාශිත භාර (express trust), භාරයක කේත්තීය හෝ භරයාත්මක මූලිකාංගය ලෙස සැලකිය ඇතිය.’

ඔබ එකඟ වන්නෙහිද? ඔබගේ පිළිතුරට ගේතු සහ ගැඹුරු යුත්තිසාධනයක් සපයන්න.

4. ප්‍රශ්නයේ කොටස දෙකවම පිළිතුරු සපයන්න.

අ) ස්මේරිනිගේ පියා එවකට වෙළඳපාල වටිනාකම රු. 500,000/- ක් වූ පර්වස් 20ක ඉඩමක් ඇයට 2016 ඔක්තෝබර් මාසයේ ප්‍රධානය කළේය. මාස හතරකට පසු ස්මේරිනි රු. 200,000/-ක විකුණුම් මිල ගෙවීම සඳහා නොතාරිස් සහතික කරන ලද ඔෂ්පුවක් සකසා, ඉඩම ප්‍රෝමිසිරිට පවරා දුන්නාය. නොතාරිස්වරයා, ඔෂ්පුවේ ස්වභාවය ඇය එය සහතික කිරීමට පෙර ඇයට පහදා දුන් බවත් ප්‍රෝමිසිරි විසින් ස්මේරිනිට රු. 200,000/-ක ප්‍රකිෂ්ෂාව නොතාරිස්වරයා ඉදිරියේ ගෙවූ බවත් නොතාරිස් සහතිකයේ සඳහන් කළේය. 2018 මැයි මාසයේදී ස්මේරිනි තියා සිටියේ ඉඩම මත නිවසක් සැදීම සඳහා ඇය රු. 6,000/-ක මාසික පොලිය යටතේ තැබූ බවත් ගෙවීමට ප්‍රෝමිසිරිගෙන් රු. 200,000/-ක ගයක් ලබා ගත් බවත්, එම ගය සඳහා යුරක්ෂිතයක් වශයෙන් ඉඩම ස්මේරිනි විසින් පැවරු බවත්, එම නිසා ඉහත කි ඔෂ්පුව සැකසු බවත්ය. ස්මේරිනි, ප්‍රෝමිසිරිට මාස හතරක් සඳහා ගය සඳහා වූ පොලිය ගෙවූ අතර 2018 දෙසැම්බර් මාසයේ දී, ස්මේරිනි සම්පූර්ණ ගය මූදල සහ සියලු එක් රස් වූ පොලිය ප්‍රෝමිසිරිට

නැවත ගෙවීමට බලාපොරුත්තු වූ නමුත්, ඔහු තැවත ගෙවීම හාර ගැනීමට සහ දේපල නැවත පැවරීමට ප්‍රතික්ෂේප කළේය. ඔප්පුව සකසන අවස්ථාවේදී, ජාය සහ ඒ මත වන පොලිය නැවත ගෙවූ පසුව ප්‍රෝමිටර් ඉඩම නැවත ස්මීරිතිව පවරනු ඇති බවට පාරශවයන් ද්‍රවිත්වය විසින්ම වාචිකව එකඟ වූ බව ස්මීරිති තරක කළාය. ස්මීරිති ප්‍රශ්නගත ඉඩමේ භුක්තිය දිගට ම පවත්වාගෙන ගිය අතර ඉඩමේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සිදු කළාය. තමන් නියම ලෙස (duly) සහ පද්ංහාවයෙන් (bona fide), පැවරුම සිදු කළ කාලයේ වට්නාකම්ව ස්මීරිතිගෙන් ඉඩම මිලද ගත් බවත්, අගනා ප්‍රතිශ්යාවක් මත ක්‍රියාත්මක කළ පැවරුම ඔප්පුවක් මහින් ඔහු ඉඩමට නොද හිමිකමක් ලබා ගෙන ඇති බවත් ප්‍රෝමිටර් තරක කළේය. පාරශවයන්ට උපදෙස් දෙන්න.

- අ) රං, රු. 500,000/-ක් ලබා දෙමින් නිහළුගෙන් ඉඩමක් මිලදී ගත්තේය. කෙසේ නමුත්, ඔහුගේ සහෞදියගේ පුතා වූ සුභාන් සමඟ ඇය විවාහ වේවි යනුවෙන් රං සිතු බැවින් ඔප්පුව සකසන ලදේදේ රංගේ දුටුව වූ මාලිනීගේ නමිනි. රං ඉඩමේ භුක්තිය සිය පවුලේ අය සමඟ දිගටම පවත්වාගෙන ගියේය. මාලිනී, සුභාන් සමඟ විවාහ වීමට ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. එවිට, රංට දැන ගැනීමට ලැබුණේ එකී ඉඩම විකිණීමට මාලිනී ගැනුමකරුවන් සොයන බවයි. රංට උපදෙස් දෙන්න.
- 5. මානව සහ සන්න්ව අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාකාරුවෙකු වූ ගක්ෂී, ඔහුගේ මව වූ ලක්ෂණී නම් ප්‍රසිද්ධ වෙළඳවරියගේ නමින් හාරයක් නිරමාණය කිරීමට අපේක්ෂා කළේය. ව්‍යවස්ථා සහ නාඩු තීන්දු උපුතා දක්වීමින් පහත අවස්ථාවන්හිදී වලංගු හාර සංස්ථාපනය වන්නේ දැයි යලකා බලන්න. ඒවා ඉංග්‍රීසි තීනිය සමඟ සයදන්න.
- අ) මාගේ ගමේ වාර්ෂිකව නොමිලේ වෙළඳ කළුවරක් පැවැත්වීමට රු. 120,000/-.
- ආ) මාගේ ගමේ තීන්දු පන්සල නාඩින්තු කිරීමට රු. 40,000/-.
- ඇ) පවුලේ මාසික ආදායම රු. 10,000/- අඩු, මාගේ ගමේ පවුල්වල සිටින අවුරුදු දහ අවට අඩු දුන්පන් දරුවන් සඳහා රු. 5,000/- බැඳින්.
- ඇ) “වෙරස් රෝගවලින් වැළැකීම” (Prevention from virus diseases) සම්බන්ධයෙන් මාගේ ගමේ සාමාන්‍ය ජනතාව අතර අධ්‍යාපනය සහ දැනුවන්ටේම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට “වෙරස්වලට එරෙහි සටන” (Fight Against Virus (FAV)) නමින් කවයක් ස්ථාපිත කිරීමට රු. 100,000/-.
- උ) මාගේ ගමේ සන්න්ව සුබ සාධන මධ්‍යස්ථානයක් ආරම්භ කිරීමට රු. 50,000/-.

6. ‘හාරකරුගේ යුතුකම්, දැඩි අනුකූලතාවයක් (strict compliance) සහ ඉහළ අවධානයේ ප්‍රාමාණිකයක් (high standard of care) අවශ්‍ය කෙරෙන්නකි. හාරකරු තමන් කළ දෙය නිවැරදි යැයි සිතුවද, එවැන්නක් සිදු කළේ අර්ථලාභීන්ගේ අර්ථලාභය යදා වන වෙනතාවෙන් වුවද, අනුකූල වීමට අසමන් වීම, හාරකරුවෙකු හාරය උල්ලංසනය කිරීම යදා වගකීමට ලක් කිරීමට හේතු විය හැකිය.’

ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රතිපාදන යහ විනිශ්චිත තහවුරු තීරණ ආග්‍රයෙන් උක්ත ප්‍රකාශය විවේචනාත්මකව විග්‍රහ කරන්න.

7. පහත පුද්ගලයන් වෙත හේතු සහිතව උපදෙස් සපයන්න.

- තනි හාරකරු (sole trustee) සහ තනි අර්ථලාභීය (sole beneficiary) යන දෙදෙනාම තමන් වන හාරයක් ඇති කිරීමට සැලසුම කරන සරත්.
- ඇයගේ යැබු අවශ්‍යතා කළවුරු කරගැනීමකින් තොරව, ඇයගේ හාරයෙන් ලද සියලු ආදායම ඇගේ බාල කාලයේ දී ඇගේ තබන්තුව පිළිස ඇගේ පියාට, නිරායාසයෙන්, ඇගේ හාරකරුවන් විසින් ගෙවන ලදින්, ශීලා.
- මහුගේ අනාගත මී මුණුපුරන් (prospective great grandchildren) වෙනුවෙන් හාරයක් ඇති කිරීමට අපේක්ෂා කරන තිස්සස් වියැති අවවාහක ස්කන්ද.
- පොද්ගලික සමාගමක හාරයක් ලෙස රඳවාගත් කොටස්වල සමානුපාතික බැඳියාවන් (propotionate interest in shares) පැවරීමට ඉල්ලීමක් කළ ගෙවින්. මෙම පැවරීමෙන් සමාගමේ පාලන කොටස් (Controlling block of shares) ගෙවින්ට හිමි වන බැවින් ඔහුගේ සම අර්ථලාභී සාරා රීට විරෝධය පළ කරයි.
- ඇයගේ අර්ථලාභීය ඇයගේ හාරකරුගෙන් හාර දේපල ලබා ගැනීමට සැලසුම කරන බව දැනගෙන, ඇය තනි අර්ථලාභීයෙකු (sole beneficiary) වෙනුවෙන් ඇති කළ හාරය, හාර ලේඛනයේ ප්‍රකාශිතව සලස්වා ඇති අවලංගු කිරීමේ බලයන් (powers of revocation) යොදාගෙන, හාරය අවලංගු කිරීමට (revoke) තීරණය කරන හැකියාවන් දි.
